

بختگان فارس میزبان کنفرانس بین المللی روز جهانی تالاب

کنفرانس بین المللی روز جهانی تالاب به میزبانی شهرستان بختگان با حضور معاون رییس جمهور و نماینده برنامه عمران ملل متحد ۱۴ بهمنماه برگزار می شود.

به گزارش خبرنگاران گروه جامعه گزارش خبر، حمید ظهرابی در نشست خبری مجازی پیرامون وضعیت تالابها در آستانه برگزاری کنفرانس بین المللی روز جهانی تالاب که به میزبانی شهرستان بختگان برپا میشود، گفت: این گردهمایی بزرگترین رویداد روز جهانی تالاب های کشور است که در جریان آن قهرمانان تالاب ها انتخاب خواهند شد. او گفت: این مراسم با حضور معاون رییس جمهور و رییس محترم سازمان حفاظت محیط استاندارد محترم فارس، مقامات عالی رتبه کشوری، نمایندگان مجلس شورای اسلامی و فرمانداران شهرستان های تالابی، جمعی از سمن های محیط زیستی کشور و استان و مقامات محلی در شهرستان بختگان در روز پنجشنبه ۱۴ بهمن برگزار می شود.

ظهرابی با بیان اینکه شعار امسال روز جهانی تالاب ها «تالابها را ارج نهیم، مدیریت کنیم، احیا کنیم و دوست بداریم» است، خلاصه ای از وضعیت تالابهای فارس ارائه کرد و گفت: روز جهانی تالابها ۱۳ بهمن است که کنوانسیون رامسر تشکیل شد و اضافه کرد کنوانسیون رامسر قدیمی ترین معاهده بین المللی در زمینه حفظ محیط زیست به شمار میرود.

او با بیان اینکه یکی از افتخارات کشور ما این است که قدیمیترین کنوانسیون حفاظت از محیط زیست در شهر رامسر منعقد شد، گفت: به این خاطر هر تالابی در دنیا که به عنوان تالاب ارزشمند بین المللی ثبت شود با عنوان «رامسرسایت» شناخته و نامیده می شود.

به گفته مدیرکل محیط زیست فارس، در ایران بیش از ۸۰ درصد تالابها تحت تاثیر فعالیت های انسانی صدمه دیده اند گفت: استان فارس ۱۳ تالاب مهم طبیعی در فهرست کشوری دارد و، تالابهای تشک، بختگان، کمجان، ارژن و پیریشان به عنوان «رامسرسایت» شناخته می شوند.

وی گفت: تالابهای فارس به دلیل تاثیر فعالیتها و بهره برداریهای سنگین کشاورزی در سالهای اخیر افزون بر مشکل خشکسالی به شدت صدمه دیدند و به رغم بارندگی های اخیر و تشکیل روان آنها وضعیت این تالابها خوب نیست.

او با ذکر مثالی از مخاطرات پیش آمده ابراز داشت: در سال های اخیر انجیرستان های دیم استهبان که سال ها با تولید انجیر مرغوب در دنیا شناخته شده بود از خشکیدن تالاب بختگان متاثر شده و متاسفانه در مواقعی از سال آبیاری می شود. کاهش کیفیت منابع آب زیرزمینی و وابستگی این باغات دیم به آبیاری با منابع آب زیرزمینی آینده خوبی ندارد.

خشک شدن تالاب ها و کاهش سطح آبهای زیر زمینی موجب از بین رفتن کشاورزی به ویژه در مناطق پایین دست حوضه های آبخیز شده که این امر مهاجرت روستائیان به شهرها را در پی داشته و به تبع آن بر ساختارهای اقتصادی- اجتماعی استان نیز تاثیر داشته است. بروز پدیده ریزگردها از دیگر تبعات خشک شدن تالاب ها بوده که خود عامل تخریب محصولات زراعی و همچنین شیوع انواع بیماری های تنفسی در بین جوامع حاشیه نشین تالاب ها شده است.

ظهرابی افزود: در سال های اخیر خشکسالی و توسعه ناپایدار در حوضه های تالابی صدمات بعضاً جبران ناپذیری را به تالاب های استان وارد کرده است.

ظهرابی با بیان اینکه تالاب پیریشان به شدت تحت تاثیر برداشت منابع آب زیرزمینی است و سطح سفره های آب ۱۳ متر پایین تر از سطح دریاچه است.

به گفته مدیرکل حفاظت محیط زیست فارس، تالاب ارژن علاوه بر بهره برداریهای رایج و حفر چاه های اطراف به دلیل تغییر کاربری غیرقانونی شمار بسیاری از باغ شهری ها و ایجاد باغ ویلاها آسیب زیادی دیده است.

ظهرابی همچنین گفت: ۱۳ درصد از سطح تالاب ارژن آب گرفته است که میزان کمی است. تالابهای تشک، کمجان و بختگان نیز تحت تاثیر آسبیهایی جدی قرار دارند. با احداث سدهای ملامدرا و سیوند و سد درودزن ورودی آب به صفر رسیده است. گرچه درصد کوچکی از حق آنها تامین شد، اما سطح آب گیری این تالابها در وضعیت مطلوب نیست.

او پیرامون وضعیت تالاب کوهستانی کافر نیز اعلام کرد: به دلیل فعالیتهای کشاورزی و بهره برداریهای بی رویه تقریباً روان آبی در این حوزه تشکیل نمی شود، اما بخشی از تصرفات بستر و حریم رودخانه شادکام را با حمایت دستگاه قضایی باز پس گرفته ایم و آبراهه های اصلی ورودی به این تالاب لایروبی شده است.

ظهرابی به ذکر درصد آبیاری تالاب های دیگر استان پرداخت و افزود: تالاب طشک ۳۳ درصد و بختگان هم ۲۲ درصد آبیاری شده که با آفتاب، وزش باد و تبخیر، به سرعت کاهش خواهد یافت.

این مقام مسوول خاطر نشان کرد: خشکسالی سال های اخیر در فارس و تأثیر نامطلوب آن بر منابع آبی، اقتصاد مردم استان را تحت تاثیر قرار داده و با افزایش ریزگردها در منطقه بیماری هایی نظیر، بیماری های تنفسی رو به فزونی است. از سوی دیگر بسان سال های گذشته دیگر جمعیت عظیم فلامینگوها و کلونی جوجه آور آن و دیگر پرندگان در دریاچه بختگان و جزایر زیبای طشک مشاهده نمی شود.

ظهرابی عوامل تهدید در منطقه را، توسعه ناپایدار کشاورزی در حوضه های آبخیز، عدم تخصیص مناسب و به موقع حق آبه تالاب ها، خشکسالی و کاهش بارندگی در حوضه آبخیز و همچنین احداث سدها در بالادست تالاب، بدون در نظر گرفتن ملاحظات زیست محیطی، برشمرد.

وی در ادامه گفت: ورودی آب بختگان از رود کر، قبل از سال ۱۳۸۶، به طور متوسط سالانه ۶۰۰ میلیون متر مکعب بود که با احداث سدهای سیوند و ملامدرا و همزمانی بهره برداری آن دو، با شروع خشکسالی ها، به صفر رسید و تالاب رو به خشک شدن گذاشت و پس از پیگیری های بسیار در سال های ۸۸ و ۸۹ فقط ۱۰۰ میلیون متر مکعب، حق آبه به تالاب روانه شد که تاثیر زیادی در کند شدن روند خشکی تالاب نداشت.

ظهرابی در خصوص رهاسازی حقایق امسال بختگان، گفت: یک برنامه پلکانی برای افزایش سهم تالاب و کاهش مصرف در سایر بخش ها پیش بینی شده و در حال پیگیری رهاسازی میزان ۱۰۰ میلیون متر مکعب حق آبه، امسال در دست اقدام است.

این مقام مسوول به همدلی و همراهی مردم و جوامع بومی محلی در حفظ حق آبه سال گذشته در طول ۱۹۰ کیلومتر مسیر، اشاره کرد و از این موضوع به عنوان بهترین موفقیت در جلب مشارکت مردم یاد کرد.

کنوانسیون رامسر قدیمی ترین معاهده بین المللی، با تاکید بر حفاظت از طبیعت در جهان است. آغاز آن در دوم ماه فوریه ۱۹۷۱ (۱۳ بهمن ۱۳۴۹) در رامسر بوده که کنوانسیون نام خود را از این شهراقتباس کرده است. کنوانسیون رامسر در سال ۱۹۷۵ جنبه قانونی یافت.

این معاهده ۱۵۸ کشور عضو را ملزم به تعیین و حفظ تالاب های با اهمیت بین المللی و تشویق به استفاده خردمندانه از آنها می نماید . و هم اکنون ۱۵۸ کشور، عضو رسمی دارد و یک هزار و ۸۳۱ تالاب با اهمیت بین المللی با مجموع مساحت ۱۷۰ میلیون و ۴۰ هزار و ۳۸۰ هکتار را در سطح جهان به ثبت رسانده است. گرچه نام رسمی کنوانسیون : "کنوانسیون تالاب های بین المللی بویژه به عنوان زیستگاه پرندگان آبی" یا به اختصار "کنوانسیون تالاب ها" (رامسر، ایران ، ۱۹۷۱) نوشته می شود، ولی به طور معمول به "کنوانسیون رامسر" شهرت دارد.

این کنوانسیون بر حفاظت و بهره برداری معقول از تالاب ها به خصوص به منظور فراهم ساختن زیستگاهی برای پرندگان آبی تأکید می کند. طی گذشت سال ها، کنوانسیون گستره نگرش خود را چنان افزایش داده که تمام ابعاد حفاظت و بهره برداری معقول و پایدار از تالاب ها را در بر می گیرد و تالاب ها را در زمره اکوسیستم هایی می داند که در حفاظت از تنوع زیستی و رفاه جامعه بشری اهمیت فوق العاده ای دارند.

روز جهانی تالاب ها برای اولین بار در سال ۱۹۹۷ جشن گرفته شد. تا کنون ۲۵ عنوان شامل ۳۶ تالاب از ایران در لیست تالاب های کنوانسیون رامسر قرار گرفته که ۲ عنوان (ارژن و نیریز- کمجان) شامل ۵ تالاب (ارژن ، پریشان ، طشک ، بختگان و کمجان) از فارس نیز در لیست تالاب های کنوانسیون رامسر قرار دارند.

یکی از رامسر سایت های استان فارس یعنی نی ریز و کمجان شامل مجموعه تالاب های طشک، بختگان و کمجان از تاریخ ۱۹۹۰/۷/۴ در لیست مونترو یا لیست قرمز قرار گرفته یعنی این تالاب ها در معرض تغییرات اکولوژیکی بوده است. (۱۳۶۹/۴/۱۳)